

19.9.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την αύξηση της καινοτομίας και της βιομηχανικής και τεχνολογικής ανταγωνιστικότητας μέσω ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις (2023/2110(INI))

Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

Εισηγήτρια: Tsvetelina Penkova

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	7

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την αύξηση της καινοτομίας και της βιομηχανικής και τεχνολογικής ανταγωνιστικότητας μέσω ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις (2023/2110(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 101 έως 109 και το άρθρο 173 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
 - έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο αριθ. 27 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της ΣΛΕΕ σχετικά με την εσωτερική αγορά και τον ανταγωνισμό,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 22ας Νοεμβρίου 2016, με τίτλο «Οι μελλοντικοί οδηγοί της Ευρώπης: Η πρωτοβουλία για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις» (COM(2016)0733),
 - έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαίσιου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013¹,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020: προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης»(COM(2021)0350),
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Ιουλίου 2022 με τίτλο «Νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας» (COM(2022)0332),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (A9-0000/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει υλοποιήσει διάφορες πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην προώθηση της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και του ψηφιακού μετασχηματισμού στην ΕΕ, όπως η πρωτοβουλία για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, η ψηφιακή δεκαετία και η στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει δεσμευθεί να βελτιώσει τη βιομηχανική και τεχνολογική ανταγωνιστικότητά της στην παγκόσμια αγορά και αναγνωρίζει την ανάγκη να ενισχύσει τη θέση της παρέχοντας διαρκή στήριξη στην ανάπτυξη νεοφυών και αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων·

¹ EE L 170 της 12.5.2021, σ. 1.

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ αναγνωρίζει τις δυνατότητες των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων να προωθούν την καινοτομία, την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας εντός της ΕΕ, να αντιμετωπίζουν τις κοινωνικές προκλήσεις, να προωθούν τη βιωσιμότητα και να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, στο πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», στο νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας και στην επικαιροποιημένη βιομηχανική στρατηγική της ΕΕ:
1. καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να προτείνει εναρμονισμένους ορισμούς της νεοφυούς επιχείρησης και της αναπτυσσόμενης νέας επιχείρησης αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταξύ τους διαφορές και τη σαφή διάκριση μεταξύ αυτών και των ΜΜΕ·
 2. εκφράζει την ανησυχία του επειδή έχουν δημοσιευθεί διάφορες ανακοινώσεις από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ σχετικά με τις νεοφυείς επιχειρήσεις, παρότι δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί σαφείς ορισμοί της νεοφυούς επιχείρησης και της αναπτυσσόμενης νέας επιχείρησης·
 3. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η αδυναμία υιοθέτησης κατάλληλων ορισμών παρεμποδίζει την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων πολιτικών και της ισχύουσας νομοθεσίας· σημειώνει ότι, παρόλο που οι νεοφυείς επιχειρήσεις και οι ΜΜΕ έχουν ορισμένα αλληλεπικαλυπτόμενα συμφέροντα, διαφέρουν σημαντικά από τη στιγμή που εισέρχονται στη φάση της συγκέντρωσης κεφαλαίων και της ανάπτυξης· θεωρεί, επομένως, ότι η απλή ταξινόμηση των νεοφυών επιχειρήσεων ως ΜΜΕ, χωρίς σαφή διαχωρισμό, περιορίζει την ανάπτυξη, την πρόσβαση στις αγορές και τις επενδυτικές ευκαιρίες τους·
 4. είναι πεπεισμένο ότι οι ειδικοί ορισμοί θα αυξήσουν τις ευκαιρίες στήριξης χάρη σε μέτρα προσαρμοσμένα στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων και θα βελτιώσουν την πρόσβασή τους στις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές και στους ιδιώτες επενδυτές· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή στρατηγική για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις που θα αντιμετωπίζει τις προκλήσεις με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωπες οι νεοφυείς και οι αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις στην ΕΕ·
 5. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της επικείμενης δέσμης μέτρων αρωγής για τις ΜΜΕ, να προσδιορίσουν τρόπους για τη δημιουργία περαιτέρω οικονομικών κινήτρων με στόχο να προωθηθεί η υιοθέτηση τεχνολογιών από τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις·
 6. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ολοκληρωμένες πολιτικές, κανονισμούς και στρατηγικές που ευθυγραμμίζονται με την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις και να καλλιεργήσουν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, το οποίο θα περιλαμβάνει την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, την απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου, τη διατήρηση και απόκτηση ταλέντων, και τη στήριξη της διεθνοποίησης·
 7. επικροτεί τη δημιουργία του Ταμείου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας για τη στήριξη καινοτόμων νεοφυών επιχειρήσεων·

8. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει καινοτόμες νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε χρηματοδοτικά προγράμματα και έργα της ΕΕ που συμβάλλουν στη διττή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση·
9. σημειώνει τους στόχους της ΕΕ σε σχέση με την πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών² και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει πώς θα μπορούσαν να προταθούν πρόσθετα φορολογικά κίνητρα για νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και η συμμετοχή σε έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και να διευκολυνθεί η ανάπτυξη τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στις βιομηχανικές αλυσίδες της ΕΕ·
10. καλεί επιτακτικά την Επιτροπή να ενισχύσει τους μηχανισμούς χρηματοδότησης για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων με τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και τη χορήγηση επιδοτήσεων, δανείων και επιχειρηματικών κεφαλαίων, καθώς και να διερευνήσει τη δυνατότητα σύστασης ειδικού ευρωπαϊκού ταμείου νεοφυών και αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων·
11. προτρέπει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και τις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες να αυξήσουν τις επενδύσεις τους σε νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, ιδίως σε όσες δραστηριοποιούνται σε αναδυόμενους τομείς και σε τομείς με μεγάλες δυνατότητες μελλοντικής ανάπτυξης·
12. ζητεί να θεσπιστούν φιλικόι προς τις νεοφυείς επιχειρήσεις κανονισμοί και πλαίσια που να διευκολύνουν την ανάπτυξη, την επεκτασιμότητα και τις διασυνοριακές δραστηριότητες των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των καταναλωτών και των δεδομένων και τον θεμιτό ανταγωνισμό·
13. συνιστά να προωθηθούν οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η συνεργασία μεταξύ νεοφυών επιχειρήσεων και εδραιωμένων εταιρειών και η δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας για την προαγωγή της μεταφοράς γνώσεων, της έρευνας και ανάπτυξης, και της πρόσβασης σε αγορές νέας τεχνολογίας·
14. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, κατά περίπτωση, να θεσπίσουν ευνοϊκά για τους επιχειρηματίες φορολογικά καθεστώτα, κίνητρα και απλουστευμένες διοικητικές διαδικασίες για την προσέλκυση και διατήρηση ταλέντων, να παρέχουν κίνητρα για επενδύσεις και να ενθαρρύνουν την επιχειρηματικότητα·
15. καλεί επιτακτικά την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν πρωτοβουλίες που να προωθούν τις ψηφιακές δεξιότητες, τη συνεργασία, την ανταλλαγή γνώσεων, την επιχειρηματικότητα και την καθοδήγηση σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, εφοδιάζοντας τα άτομα με τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες για να ευημερήσουν στην ψηφιακή εποχή·

² [Πρόταση της Επιτροπής, της 16ης Μαρτίου 2023, για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης \(πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών\) \(COM\(2023\)0161\).](#)

16. καλεί επιτακτικά την Επιτροπή να συμπεριλάβει τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις στα προγράμματά της για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ταλέντων και να αναδείξει τις ευκαιρίες που παρέχουν οι νεοφυείς και οι αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις στους νέους αποφοίτους, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης·
17. συνιστά να δημιουργηθούν περιφερειακά οικοσυστήματα νεοφυών επιχειρήσεων που να στηρίζουν την τοπική επιχειρηματικότητα, τους κόμβους καινοτομίας και τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων και να αξιοποιούν τα πλεονεκτήματα και τους πόρους κάθε περιφέρειας·
18. ενθαρρύνει την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης περαιτέρω μέτρων για το άνοιγμα κυβερνητικών συνόλων δεδομένων και συνόλων δεδομένων του δημόσιου τομέα, ώστε να καταστεί δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων για τα δεδομένα σε πραγματικό χρόνο που να στηρίζουν τη λήψη καλύτερων αποφάσεων και να προωθούν την καινοτομία για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις·
19. καλεί επιτακτικά την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης πρόσθετων μέτρων για να διασφαλίσει ότι οι νεοφυείς και οι αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση σε δεδομένα για σκοπούς έρευνας και να τα αξιοποιούν, να εφαρμόζουν τεχνολογία ΤΝ για την επίλυση καθημερινών προκλήσεων και να επωφελούνται από το ευρύτερο δυνατό φάσμα συνόλων δεδομένων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα·
20. ζητεί να αναπτυχθούν αποτελεσματικοί και διαφανείς μηχανισμοί ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων σε δημόσιες συμβάσεις, και να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή τους στην εξεύρεση καινοτόμων λύσεων για τις προκλήσεις του δημόσιου τομέα·
21. εκλιπαρεί την Επιτροπή να αναπτύξει και να εγκρίνει ένα «τεστ νεοφυών επιχειρήσεων», σύμφωνα με το πρότυπο του «τεστ ΜΜΕ» που ενέκρινε το 2021, προκειμένου να αξιολογήσει καλύτερα τον αντίκτυπο της νομοθεσίας που εστιάζει στην καινοτομία, τη χρηματοδότηση και την ανταγωνιστικότητα·
22. καλεί την Επιτροπή να επαναξιολογήσει τον αντίκτυπο που θα έχει στις νεοφυείς επιχειρήσεις η επικείμενη νομοθεσία η οποία εστιάζει στις ΜΜΕ, τη βιομηχανία και την καινοτομία, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις ειδικές ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των νεοφυών επιχειρήσεων·
23. καλεί επιτακτικά την Επιτροπή να συμπεριλάβει τον τομέα των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων στις διαδικασίες διαβούλευσης για νέες νομοθετικές πρωτοβουλίες, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα προτεινόμενα μέτρα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των επιχειρήσεων αυτών, διευκολύνουν την ανάπτυξη και είναι απαραίτητα για την προώθηση της καινοτομίας στην ΕΕ και την τόνωση της βιομηχανικής και τεχνολογικής ανταγωνιστικότητας της ΕΕ·
24. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ανάλυση των νεοφυών επιχειρήσεων και των ειδικών προκλήσεων

Οι νεοφυείς και οι αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προώθηση της καινοτομίας, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της οικονομικής ανάπτυξης στην ΕΕ. Ωστόσο, βρίσκονται αντιμέτωπες με πολυάριθμες προκλήσεις που εμποδίζουν την ανάπτυξη και την επεκτασιμότητά τους.

1. Περιορισμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση: Η πρόσβαση σε κεφάλαια παραμένει σημαντικό εμπόδιο για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις. Πολλοί δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν επενδύσεις σε πρώιμο στάδιο, ιδίως επισφαλή κεφάλαια και επιχειρηματικά κεφάλαια, τα οποία είναι ζωτικής σημασίας για την επέκταση των δραστηριοτήτων τους, την ανάπτυξη προϊόντων και την είσοδό τους σε νέες αγορές. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να βελτιώσουν τους μηχανισμούς χρηματοδότησης και να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον για τους ιδιώτες επενδυτές που να ευνοεί τη στήριξη νεοφυών και αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων.

2. Κανονιστική επιβάρυνση: Οι νεοφυείς επιχειρήσεις υπόκεινται συχνά σε πολύπλοκους και επαχθείς κανονισμούς που εμποδίζουν την ανάπτυξή τους. Η συμμόρφωση με τους κανονισμούς που σχετίζονται με την προστασία των δεδομένων, τα δικαιώματα των καταναλωτών, τη διανοητική ιδιοκτησία και τη φορολογία θα μπορούσε να είναι προβληματική για επιχειρήσεις σε πρώιμο στάδιο με περιορισμένους πόρους. Ο εξορθολογισμός των κανονισμών, η εφαρμογή σαφών κατευθυντήριων γραμμών και η παροχή ρυθμιστικής στήριξης προσαρμοσμένης στις ανάγκες των νεοφυών επιχειρήσεων είναι ουσιαστικής σημασίας για την προώθηση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος.

3. Απόκτηση ταλέντων: Οι νεοφυείς επιχειρήσεις χρειάζονται ειδικευμένο εργατικό δυναμικό για να προωθήσουν την καινοτομία και την ανάπτυξη. Ωστόσο, η προσέλκυση και διατήρηση ταλέντων μπορεί να είναι δύσκολη λόγω του ανταγωνισμού με εδραιωμένες εταιρείες και των περιορισμένων πόρων για ανταγωνιστικά πακέτα αποδοχών. Η ενίσχυση της εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα και η προώθηση των ψηφιακών δεξιοτήτων εντός της ΕΕ αποτελούν σημαντικά βήματα για τη γεφύρωση του χάσματος ταλέντων.

4. Πρόσβαση στις αγορές και ανταγωνισμός: Η επέκταση πέρα από τα εθνικά σύνορα είναι ζωτικής σημασίας για την πρόσβαση των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων σε μεγαλύτερες αγορές και την προώθηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας. Ωστόσο, η λειτουργία επιχείρησης που υπόκειται σε διαφορετικούς κανονισμούς, πολιτισμικούς φραγμούς και ειδικές ανά αγορά προκλήσεις μπορεί να είναι αποθαρρυντική. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν τις διασυνοριακές δραστηριότητες εναρμονίζοντας τους κανονισμούς, παρέχοντας στήριξη για την είσοδο στην αγορά και προωθώντας τη διεθνή συνεργασία.

5. Οικοσύστημα καινοτομίας και δομές υποστήριξης: Η δημιουργία ενός υποστηρικτικού οικοσυστήματος είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία των νεοφυών επιχειρήσεων. Η πρόσβαση σε εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, επιταχυντές, προγράμματα καθοδήγησης και ευκαιρίες δικτύωσης βοηθά τις νεοφυείς επιχειρήσεις να αναπτύξουν τα προϊόντα τους, να έρθουν σε επαφή με επενδυτές και να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την αγορά. Η ενίσχυση

των υφιστάμενων δομών υποστήριξης, η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ νεοφυών επιχειρήσεων και εδραιωμένων εταιρειών και η προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων αποτελούν ουσιώδη στοιχεία ενός ευδοκιμούντος οικοσυστήματος νεοφυών επιχειρήσεων.

Συμπέρασμα

Για να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων στην προώθηση της καινοτομίας και την ενίσχυση της βιομηχανικής και τεχνολογικής ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, πρέπει να ληφθούν ολοκληρωμένα μέτρα. Αντιμετωπίζοντας προκλήσεις, όπως η περιορισμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση, η κανονιστική επιβάρυνση, η απόκτηση ταλέντων και η πρόσβαση στην αγορά, η ΕΕ μπορεί να προωθήσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ευημερία των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων. Είναι ζωτικής σημασίας η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και των σχετικών συμφεροντούχων προκειμένου να εφαρμοστούν στοχευμένες πολιτικές, ενισχύοντας εντέλει τη θέση της ΕΕ ως παγκόσμιου ηγέτη στον τομέα της καινοτομίας και της τεχνολογίας.